

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/361/C/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

81/2013. (IV. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos képviselője útján¹ 2012. május 10-én előterjesztett panasza alapján indult eljárásban a 2013. április 10-én – dr. Kádár András Kristóf és dr. Féja András testületi tagok távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos képviselője 2012. május 10-én személyesen, az Országgyűlés Irodaházában nyújtotta be a panaszbeadványt a Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatása során 2012. április 30-ától 2012. május 1-jéig terjedő rendőri atrocitások miatt.

A panaszos képviselője a beadványban több személyt – így a panaszost is – érintő rendőri intézkedést sérelmezett. A Testület a panaszban a panaszoson kívül megjelölt személyek panaszát külön állásfoglalásban értékelte.

I.

1) A panaszos képviselője előadta, hogy a Tibetet Segítő Társaság Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány), több Magyarországon élő tibeti menekült és maga a képviselő is

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos és képviselője személyes adatait töröltük.

részt vett a Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatásával érintett helyszíneken. A képviselő hozzátette, hogy az Alapítvány elnökeként lelkiismerete diktálta a jelenlétet, illetve lojalitásból is tiltakozott „Kína, Tibet ellen irányuló brutális, élet elleni intézkedései ellen, még akkor is, ha ez esetleg kellemetlen a Magyarországra látogató Kínai delegáció vezetőjének és tagjainak, illetve az őket fogadó magyar vendéglátóknak”. A képviselő tette azért is, mert Magyarország jelenlegi és volt Alaptörvénye szerint véleményét szabadon kifejezheti, tiltott önkényuralmi jelképeket pedig nem használtak, és a közrendet, közbiztonságot, de még csak a köznyugalmat sem zavarták, nem veszélyeztette sem ő, sem munkatársai, így a panaszos sem.

A Magyarországon élő tibeti közösség tagjai a magyar államtól menedékjogot kaptak, hiszen hazájukban a kínai hatóságok által kínzásnak, bántalmazásnak és életveszélynek, valamint megalázó bánásmódnak voltak kitéve. A képviselő számára – akinek feladata épp a menedékes tibetiek jogi védelme, gazdasági, kulturális és egyéb támogatása, segítése – érthetetlen, hogy a magyar hatóságok pont azokkal szemben lépnek fel, akiknek nemzetközi egyezményen és a hazai jogszabályokon alapuló menedéket biztosítottak.

A képviselő ezt követően időrendi sorrendben ismertette a sérelmesnek tartott intézkedéseket. Jelen állásfoglalásban a Testület kifejezetten a panaszos által sérelmezett, és őt ért intézkedéseket ismerteti.

a) 2012. április 30. 11 óra 45 perc körül, B. városban a K. tér és Ü. út kereszteződésénél a panaszos a járdán tartózkodott, kb. 1-1,5 méterre az úttest szélétől, és ezen a helyen a kínai konvoj elhaladásának idejében, egy tibeti zászlót kívánt lengetni, a hazáját ért súlyos emberjogi atrocitások miatt. Már a panaszos megjelenésének pillanatában rendőrségi kisbusz állt meg a közelében és több rendőr vette körül őt. A rendőrök intenzív igazoltatásába kezdtek és a tibeti zászlót is elvették a panaszostól, majd folyamatosan azt ismételték, hogy nem tüntethet, nem használhat tibeti zászlót és nem kiabálhat – nevezetesen „Free Tibet” – és semmilyen módon nem fejezheti ki a kínaiakkal szembeni véleményét. A panaszos magyarul tiltakozott, mire az intézkedő rendőrök közölték vele, hogy parancsra cselekszenek. Az intézkedés alatt a kínai konvoj elhaladt, majd ezután még percekig folyt az igazoltatás, melynek során a tibeti menekült adatait rögzítették.

Az intézkedés alatt a képviselő is a helyszínre érkezett és felvilágosítást kért a rendőröktől a történekről, tudatva velük, hogy a panaszos jogszerűen járt el. Az intézkedő rendőrök „nem adtak helyt” a panasznak, hanem vitába keveredtek a panaszossal és a képviselővel, majd a konvoj elhaladása után visszaadták a zászlót és elmentek.

Az intézkedés során kilátásba helyezték az előállításukat, arra az esetre, ha nem hagyják abba a tiltakozást. Közben többször felszólították a panaszost és a képviselőt, hogy hagyják el a helyszínt, ami a képviselő számára érthetetlen volt, mert a szóban forgó terület nem volt lezárva, a konvoj elhaladt, „nem én kezdtem az intézkedést, hanem a rendőrök, így nekik kellett volna visszavonulniuk”.

b) A panaszbeadvány szerint 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor a képviselő megjelent az M. hotelnél, ahol kínai-magyar üzleti találkozó zajlott nyilvános keretek között. A képviselő a találkozóra minden nehézség nélkül bejutott, ahol a kínai miniszterhelyettes beszéde alatt a közönség elé kiállt és felmutatott egy tibeti zászlót. Ennek hatására a képviselőt biztonsági erők vezették ki a teremből, majd rendőri intézkedés alá vonták.

Mielőtt a képviselőt kitessekelték a szállodából, a hallban várakozó panaszost is minden magyarázat nélkül kitessekelték a szállodából, aki egyébként a hall presszójában ült és fogyasztott.

c) 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben az S. palotához vezető autó úton számtalan kínai várakozott a járdán, kínai zászlóval a kezükben. A terület nem volt lezárva. Erre a helyszínre érkezett a panaszos és a képviselő abból a célból, hogy tibeti zászlót mutassanak tiltakozásuk jeleként a kínai konvoj felé. Megérkezésüktől kezdve több tucat – civil- és egyenruhás – rendőr követte őket. Az S. Palotához vezető úton, a gyalogos feljáró közelében a panaszos és a képviselő a járda jobb és bal oldalán álltak, mindkettőjük kezében videokamera volt.

A konvoj közeledésének idejében mindkettőjük körül fokozott rendőri jelenlét támadt (kis busz és kb. 10 rendőr) és a konvoj közlekedésekor a panaszoshoz és a képviselőhöz odamentek. A panaszost igazolásra szólították fel, valamint arra, hogy a trikóján lévő tibeti zászlóminta miatt hagyja el a helyszínt. Utána többszöri erőteljes felszólítás után, majd „erőszakkal” megakadályozták, hogy videofelvételt készítsen. Többször durván hívták fel a panaszos figyelmét arra, hogy hagyjon fel a videofelvétel készítéssel, és egy rendőr kézzel takarta a videó rendszer lencséjét, így a felvételkészítés lehetetlenné vált.

Az intézkedés alatt a tibeti zászlót is erőszakkal elvették a panaszostól, ahogy a videó kamerát is, mondván, hogy azt ellenőrzik, hogy nem lopott-e az eszköz. Miután a konvoj elhaladt, a zászlót, a kamerát és az igazolványát visszakapta a panaszos.

Ez idő alatt a járda másik oldalán hasonló módon igazoltatták a képviselőt is. A képviselő azon kérdésére, hogy a számtalan kínai zászlót lengető kínait miért nem igazoltatják, nem kapott érdemi választ.

d) A panaszos végül előadta, hogy 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körüli időben a konvoj elhaladása és a fenti esemény után a panaszos, egy másik tibeti menekült és a képviselő a Halászbástya felé mentek, a panaszos és a másik tibeti menekült kezében – minden hangoskodás nélkül – egy-egy tibeti zászlót tartott. A rendőrőrs közelében hirtelen megjelent két fiatal nő civil ruhában (ujjatlan trikó), oldalukon – rejtés nélkül – lőfegyverrel és egyéb szolgálati felszereléssel. Az egyik nő nyakában egy rendőrségi címer lógott, azonban a másikonál nem volt semmi, ami azonosításra alkalmas lett volna. A két nő nem igazolta magát, nem közölte a rendőri mivoltot sem, annak ellenére, hogy a képviselő többször nyomatékosan felszólította őket arra. Az érthetetlen „akció” alatt a tibeti zászlókat akarták elvenni, aminek következtében az egyik tibeti menekültet „több percen keresztül karjánál fogva rángatták, helyváltoztatásra kényszerítették annak ellenére, hogy céljukat közölték volna”.

A képviselő a fent leírtak alapján panasszal élt „az ismeretlen rendőrök és parancsnokaik ellen, a szakszerűtlen, durva és megalázó rendőri intézkedésnek hívott tevékenység ellen, amely számos ponton megsértette – a panaszos véleménye szerint – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletet rendelkezéseit, valamint egyéb rendelkezéseket is, így az Alaptörvényt, a Polgári Törvénykönyvet és a fegyverviselésről szóló törvény előírásait.

A képviselő az utolsó eset kapcsán előadta, hogy az intézkedő rendőrök közül az egyik nem viselt azonosítót, sem nyakba akasztott igazolványt. Mindkét rendőr jól látható módon tartotta a szolgálati fegyverét és az egyéb felszereléseit. A képviselő szerint „a rendőri tekintély megtartásához nem járult hozzá a strand felső használata sem”. A képviselő

rögzítette, hogy a fegyvereket az arról szóló szabályok szerint rejtve, testen kell viselni. Ennek a két rendőrnek messze nem tett eleget, kilétük, hivatalos személy mivoltuk nem volt kellőképpen tisztázva és igazolva, magatartásuk és fegyverviselésük alkalmas volt arra, hogy a képviselőben és másokban riadalmat és megbotránkozást keltsen közterületen.

A képviselő álláspontja az általa és a panaszos által történő videofelvétel készítés megtiltása szintén jogszabályellenes volt, noha jogszabály nem rendezi közterületen az ilyen jellegű felvételek készítésének módját. A képviselő szerint „egyértelműen meg kell állapítani, hogy a rendőr közszereplőnek minősül és, mint ilyen nem tilthatja meg az eseményről, az intézkedéséről és a róla készült fénykép-, illetve filmfelvétel készítését.

2) A képviselő a Testület megkeresése alapján megküldte a panasz kiegészítését, a panaszos meghatalmazását, valamint egy igazolási kérelmet.

A képviselő igazolási kérelemben előadta, hogy az általa sérelmezett intézkedésekre 2012. április 30-án és 2012. május 1-jén került sor. Tekintettel arra, hogy május 1-je ünnepnap, ezért 2012. május 2-án nyílt meg panasztételi lehetősége, így a panasz beadási határideje is csak 2012. május 10-én 24 órakor ért véget. A képviselő előadta, hogy 2012. május 10-én nyújtotta be a panaszt személyesen az Országgyűlés Irodaházában. A képviselővel az átvevő közölte, hogy azonnal továbbítja a Testület felé, de átvételi elismervényt nem adott neki.

A képviselő ezt követően az egyes intézkedéseket pontosította a Testület által feltett kérdések alapján, melyek közül a panaszost érintő részletek kerülnek ismertetésre.

a) A 2012. április 30. 11 óra 30 perc körüli intézkedés alkalmával a rendőrök nem jelölték meg annak okát és célját, ahogy a zászló elvételét és a videokamera kikapcsoltatását sem indokolták meg. A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy az „nem törvényes és nem tehetik meg”. A rendőri intézkedésnek kb. tíz ember volt a szemtanúja. A panaszos a rendőri felszólításoknak eleget tett. A panaszos nem kapott tájékoztatást a panasztétel lehetőségéről.

b) A 2012. április 30-án 14 óra 30 perc körüli, M. Hotelnél történt esetről a panaszost „erőszakkal” vezették ki onnan, anélkül, hogy az intézkedést megindokolták volna. A panaszos egy italt fogyasztott épp a hallban. A panaszost civil ruhás rendőrök vezették ki törvénytelenül.

c) A 2012. május 1-jén 11 óra 30 perc körüli intézkedéskor a panaszos igazoltatását a rendőrök nem indokolták meg, és az sem ismert, hogy mely rendőri szerv állományába tartozó rendőrök fogatosították az intézkedést. A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy neki van joga tiltakozni és – bár vonakodva – eleget tett a rendőri felszólításnak. A panaszos nem kapott tájékoztatást a panasztétel lehetőségéről. A helyszínről „elzavarták”. Az nem ismeretes a panaszos számára, hogy eljárás indult-e ellene.

d) A 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körül történt esemény kapcsán a panasz-kiegészítés azt tartalmazza, hogy az intézkedő rendőrök nem közöltek semmit az intézkedésük okaként. „A két állítólagos rendőrnek viselkedése nem volt egyértelmű, nem igazolták magukat.” A bánásmódjukkal kapcsolatban a beadványban a képviselő úgy fogalmazott: „lökdösődő bánásmód, visszafogott, de agresszív stílusban”. A panaszos tiltakozott az intézkedés ellen és elmondta, hogy jogában áll az utcán közlekedni tibeti zászlóval a kezében. Az esetnek kb. húsz járókelő volt a szemtanúja.

3) A panaszos képviselője által megküldött felvételek a következőket tartalmazzák.

a) A panaszban sérelmezett M. Hotelben történekről készült videofelvételen látható amint a szálloda egyik termében megkezdődik egy kínai - magyar üzleti konferencia. A képviselő egy beszéd kezdetén előre megy a teremben, majd megállva a konferencia résztvevői előtt egy tibeti zászlót emel fel. A történekr láttán több öltönyös férfi megkezd a panaszos képviselőjének kivezetését, majd a képviselő ellenállására „kizuszkolását”, miközben a képviselő kétszer háromszor azt kiálltja, „free Tibet”. Ezután a hotel termén kívüli néhány másodperces felvétel következik, de azon rendőri intézkedés, illetve rendőrök nem azonosíthatóak be. Látható amint civil személyek körbeveszik a képviselőt és távozásra készítetik, hallható egy személytől, hogy a hotelben egy magánrendezvény zajlik. A panaszos a felvételen nem szerepel.

b) Az S. palotához vezető úton történt rendőri intézkedésekről készült felvételt is megküldte a panaszos képviselője.

A felvételen 2 perc 8 másodpercig az látható, hogy több (kb. 10) egyenruhás rendőr, továbbá civil ruhás rendőrök és a panaszos képviselője várakozik. A képviselő kezében egy fényképezőgép látható, valamint az, hogy két egyenruhás rendőr közeledik felé.

2 perc 8 másodpercnél a panaszossal szembeni intézkedés hallható és látható, noha a felvétel mozog és rossz minőségű, de abból kiderül, hogy kit igazoltnak. Az intézkedés a következőképpen kezdődik: „jó napot, rendőrség”, „igazolványt kérünk”, „forduljon meg legyen szíves”. Majd úgy folytatódik, hogy egy rendőr a panaszost felszólítja, hogy vegyen fel egy pulóvert, mert „ebben nem lehet”, illetve felhívja a figyelmét arra, hogy forduljon meg és „menjen hátra”. Az intézkedés alá vont személy megkérdezi, hogy miért. Erre különféle válaszok érkeznek: „azért”, „mert ott intézkedünk magával”. A panaszos megkérdezi, hogy „mit csinált”, mire az egyik rendőr úgy reagál, hogy „én mondom meg, hogy mit csinálsz”. Majd az egyik rendőr azt mondja, „na, igazolványt” és felszólítja a kamera kikapcsolására. A panaszos többször megérdeklődik, hogy mit csinált „rosszul”, amire úgy felel az egyik rendőr, hogy „semmit, csak igazoltnak”, majd ismét felszólítják a kamera kikapcsolására, illetve, hogy pakolja ki tárgyait. Majd ismét a kamera kikapcsolására vonatkozó felhívások következnek, ami úgy végződik, hogy az egyik rendőr azt mondja, „többször nem szólítom fel”. A felvétel ezután véget ér, megszakad.

A következő képsoron 3 perc 32 másodperctől az látható, amint a panaszos egy tibeti zászlót nyitott állapotban a kezében tart és várakozik.

A felvételen 5 perc 19 másodpercnél kezdődik a panaszos képviselőjével szembeni intézkedés. Megjegyzendő, hogy nem igazán látható érdemi kép a felvételen, egyszer azonban a panaszos képviselője egyértelműen beazonosítható, illetve a következő párbeszéd hallható a rendőr és a képviselő között:

Rendőr: A következő a kérésem, magának van egy zsebe, így van? Így van. Az a kérésem, hogy megfogja a zászlót és be fogja oda rakni. Megtörténik ez?

Képviselő: Meg.

Rendőr: Helyes. Én tartom a szavam, maga is tartsa.

Képviselő: Ja, hogy tartsam ott?

Rendőr: Igen, most ezt kértem.

Képviselő: Miért?

Rendőr: Mert most ezt kértem, hogy ha visszaadom, akkor rakja el.

Képviselő: No, de ez jogtalanság, hogy Ön engem erre kér.

Rendőr: Én kértem, nem utasítottam, csak kértem, ennyi.

Képviselő: Nekem az a dolgom, hogy a Tibet zászlót felmutassam, ha jön a kínai delegáció. Ez normális dolog, ez nem bűncselekmény, ez nekem állampolgári jogom.

Majd később hallható egy másik rendőrtől, amint kérdőre vonja a képviselőt amiatt, hogy felveszi a rendőri intézkedést. Úgy fogalmaz: „felvesz mindent folyamatosan? Tudja, hogy nem lehet, személyiségi jogok...”. A képviselő úgy reagál, hogy tudja, jól ismeri a jogszabályokat, illetve hozzáteszi, hogy ő nem a rendőrök ellen van. Mire a rendőr megkérdezi, hogy akkor miért veszi fel a rendőri intézkedést. Majd folytatódik a párbeszéd:

Képviselő: Jogtalanság, hogy elvették a tibeti zászlót.

Rendőr: Nem vettem el, Ön adta oda és megbeszértük, hogy vissza is adom.

Ezután a panaszos kéri a rendőrtől, hogy adja neki vissza a zászlót. Majd ez egyik rendőr megkéri a panaszost, hogy kapcsolja ki a fényképezőgépet, mondván, hogy azt is lekérdezi a körözési rendszerben.

c) A panaszos képviselője által rögzített harmadik felvétel szintén egy, a Várban történt intézkedést tartalmaz. A felvételen két, civil ruhás – farmernadrágot, szűk nyári ujjatlan trikót, illetve a farmernadrágon feltűnően elhelyezett fegyvert viselő – rendőrnő – akik közül az egyiknek a nyakában lóg a szolgálati jelvény, a másiknak pedig a farmernadrág zsebére van felrögzítve az –, a képviselő, a panaszos és egy tibeti menekült azonosítható. A panaszos és a tibeti menekült demonstrálásuk jeleként tibeti zászlót tartanak a kezükben, amelyet a rendőrnők meg kívánnak akadályozni, miközben a képviselő többször az intézkedő rendőröket azonosításra kéri fel. Többszöri kérésre az egyik rendőr a farmernadrágja bal első zsebében lógó jelvényre mutat, de egyébként egyikőjük sem közöl azonosítással kapcsolatos adatot, sem az intézkedésüket megalapozó indokot, jogalapot, még csak azt sem, hogy milyen intézkedés történik. A rendőrnők konkrét tevésekre utaló utasítást nem adnak, nem jelölik meg a rendőri intézkedés tényét sem, mindössze a következőket hajtogatják: „álljon meg” (amely felszólítással maga a rendőri fellépés is kezdődik, és amit többször elismételnek), „nyugodjon meg”, „ne kamerázzon” (többször megismétlődik), „hajtsa össze a zászlót”, „ne kiabáljon”, „nem kell itt a fesztivált csinálni”. A panaszos és a két másik személy által többször az intézkedés indokára vonatkozó kérdésre semmiféle érdemi válasz nem érkezik. A rendőrnők – nem uralva a helyzetet – próbálják kiszedni a tibeti zászlókat a menekültek kezéből, illetve eltakarni azt, amellyel szemben a két férfi ellenkezik. Mind a rendőrnők mind a tibetiek váltakozó intenzitású mozgásban vannak a járdán, illetve az úttesten. A felvételen teljes zűrzavar tapasztalható a rendőri intézkedésként nehezen azonosítható esemény alatt. A helyzet odáig fajul, hogy az egyik tibeti menekült lefekszik az úttest közepére egy busz elé, betakarva magát a tibeti zászlóval. A tibeti férfi azok után cselekszik így, miután a tettelegesség szintjét csaknem elérő fizikai konfliktus alakul ki közte és az egyik rendőrnő között – azaz a rendőr próbálja a férfit karja fogásával az úttestről levezetni, majd a zászlót ragadja meg, illetve tolja el a férfit, míg a tibeti agresszíven ellenáll a rendőrnőnek úgy, hogy vállával löki el magától. Látható ezek után, hogy a két rendőrnő határozatlanul kérleli a fekvő férfit, hogy álljon fel, amely kérésnek a férfi nem tesz eleget, és közben kiabálni kezd („free Tibet”). Idő közben egy további civil ruhás rendőr is megérkezik – kezében egy ásványvizes üveggel –, és többször arra kéri a férfit, hogy álljon fel. A férfi továbbra sem tesz eleget a rendőri felszólításoknak, míg nem egy negyedik civil ruhás rendőr meg nem jelenik, határozott lépésekkel a fekvő férfihez közelít, bilincset vesz elő, megbilincseli a férfit és felállítja az aszfaltról. A tibeti menekült minden ellenállás nélkül a rendőrrel tart, majd beültetik egy civil szolgálati gépkocsiba és elhajtanak vele. Az utolsó néhány másodpercben

az látható, amint egy rendőrségi szolgálati gépkocsi egyenruhás rendőrökkel szintén a helyszínre érkezik. Az egész felvétel alatt látható, amint egyre több járókelő megáll, nézi, illetve fényképezőgéppel rögzíti a történeteket.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Budapesti Rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban: BRFK), valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK Rendészeti Helyettesének – a BRFK Hivatala vezetőjének címzett – tájékoztatása a panaszban sérelmezett, és a panaszost érintett rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbi információkat tartalmazza.

Magyarország Miniszterelnöke meghívására 2012. április 30. és 2012. május 1-je között hazánkba látogatott Li Keqiang, a Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettese. A tájékoztatás szerint a Magyar-Kínai Társadalmi Fejlesztésért Alapítvány több rendezvényt jelentett be a panasz által érintett időpontokra.

Az operatív helyzet értékelése céljából a BRFK felvette a kapcsolatot a biztosításban részt vevő és együttműködő erőkkel. A Tibetet Segítő Társaság Alapítvány a delegációs helyszínekre tüntetéseket nem jelentett be, de előző küldöttségekhez hasonlóan várható volt, hogy felhívja a Figyelmet a Tibetben zajló erőszakos cselekményekre.

A helyzetértékelést követően fel kellett készülni, mind a delegációs útvonalakon, mind a delegációs helyszíneken, hogy a csendes demonstrálókon kívül megjelenhetnek olyan személyek is, akik erőszakosan kívánják kinyilvánítani véleményüket, így a bekiabálásokon túl előfordulhat dobálás, esetleg a konvoj szabad mozgásának akadályozása is.

Május 1-jére továbbá a munka ünnepe alkalmából elsősorban politikai pártok jelentettek be több rendezvényt a főváros területére. A BRFK Rendészeti Helyettese ismertette ezen rendezvények pontos helyszínét, és időpontját.

A Testület azon kérdésére, hogy milyen biztosítási tevékenységet látott el a rendőrség a panasszal érintett helyszínek (K. tér és Ü. út kereszteződése, B. város M. Hotel, Vár) és időpontok kapcsán, a tájékoztató levél a következőket tartalmazza. A Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettese magyarországi látogatásának rendőri biztosítását a 01700-1/82/2012.RTÜK. számon jóváhagyott biztosítási terv alapján hajtották végre. A biztosítást a 69/1997. BM utasítást kiegészítő ORFK Vezetőjének 6/1998. számú utasítása alapján hajtották végre. A Köztársasági Őrezred (a továbbiakban: KÖE) meghatározása alapján az útvonalakon III. biztosítási fokozat szerint, a programhelyszíneken és a szállásnál szintén III. biztosítási fokozatban került végrehajtásra a rendőri biztosítás.

A Rendőrség feladata volt, hogy a fővendég személyét és kíséretét, közlekedési eszközeit (azok mozgását), programhelyeit, fizikai támadás ne érhesse, a találkozó a program szerint akadálymentesen lebonyolódhasson.

„A rendőri biztosítás fő feladatai

- A fővendég személyének és kíséretének, összes tartózkodási helyének fizikai védelme,
- a fővendég és kísérete akadálymentes mozgásának biztosítása,
- rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a fővendég azonnali eltávozásának lehetővé tétele, a Szolgálati Szabályzat szerinti eljárás, erőátcsoportosítás, tartalék útvonal igénybevétele,
- a fővárosi közlekedés folyamatossága és a közrend fenntartása,
- a III/2. fejezet szerinti célok elérése érdekében, a tárgyidőszakra biztosító szolgálat szervezése, vezénylése,
- a Parlament és a Sándor-palota védelme.”

„A Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettese magyarországi látogatásánál a rendőri biztosítás körzetei:

- I. ker., Budavári Palota és közvetlen környezete,
- I. ker., Szent György tér 1. szám alatt található Sándor-palota és közvetlen környezete,
- I. ker., Hess András tér 1. szám alatt található Budapest Hotel Hilton és közvetlen környezete,
- I. ker., Szentháromság tér 5. szám alatt található Halászbástya és közvetlen környezete,
- I. és XI. ker., Citadella és közvetlen környezete,
- V. ker., Kossuth Lajos tér I., Parlament és közvetlen környezete,
- V. ker., Parlament hajókikötő és közvetlen környezete,
- XIV. ker., Hősök tere és közvetlen környezete,
- XV. ker., Kavicsos köz 2-4. szám alatt található Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és közvetlen környezete,
- Rákóczi híd, Petőfi híd, Szabadság híd, Erzsébet híd, Lánchíd, Margit híd, Margitsziget, Árpád híd és közvetlen környezete, valamint a sétahajózás útvonala a pesti és a budai oldalon.”

A K. térre és az Ü. útra rendőri biztosítás nem volt szervezve, Li Keqiang úr, a Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettesének nem volt hivatalos programja az M. Hotelnél. A rendőri biztosítás a védett vezető programhelyre került megszervezésre, a delegáció biztosításával kapcsolatban rendőri erő az M. Hotelnél nem volt.

A Várnál a KÖE parancsnoksága alatt a BRFK állománya programhelyszín biztosítását hajtott végre. A programhelyszínek biztonsági kockázatát figyelembe véve került meghatározásra a tervezett biztosításban résztvevő rendőri erő, hogy a rendezvény akadálymentesen, zavartalanul megtartásra kerülhessen, a KÖE meghatározása szerint.

A programhelyszíneken a KÖE a rendőri biztosítás mellett személybiztosítást hajtott végre. A rendőri helyszínparancsnokok a KÖE helyszínparancsnokainak alárendeltségében hajtották végre feladataikat. Magyarország védett vezetőinek programjával kapcsolatban a Terrorleharítási Szolgálat látott el személybiztosítási feladatokat.

Az Országos Rendőrfőkapitány – tekintettel az illegális migráció elleni küzdelemre – 2012. április 16-án 00 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2012. május 15-én 24 óráig az ország egész területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja a jogsértő tevékenységek

megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása.

A rendőri biztosítás előkészítése során kordonozási feladat végrehajtása vált szükségessé kötélkordon kihelyezésével 2012. április 30-án 9 órára a H. A. tér I. szám alatt található Hotel H. előtt, 14 órára az Sz. Gy. tér I. szám alatt található S.-palotánál, továbbá 17.00 órára a H. terén.

Az KÖE a Parlamenthez személy- és létesítményvédelmi intézkedést adott ki.

Az Rtv. 44. § és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 14. §-a alapján a „BRFK KLFO” ideiglenes forgalomkorlátozást rendelt 01000-20497/2012.ált. ügyszámon B. város Sz. tér teljes területén, H. A. tér teljes területén, M. templomnál körben mindkét oldalon, a B. város, három kerületének Sz. utca mindkét oldalán az Sz. Gy. tér és a D. tér között, K. köz mindkét oldalán, A. J. rakpart Parlament északi oldali pontonoknál, valamint a B. város N. utca páratlan oldalán a V. tere és a Z. utca között.

A Testület kérte a rendőrséget, hogy bocsássa rendelkezésre a sérelmezett rendőri fellépésről, intézkedésről készült dokumentumokat (pl.: jelentések, biztosítási terv, egyedi utasítás a fokozott ellenőrzés elrendeléséről), videofelvételeket, illetve a rádióforgalmazás anyagát. A Testület ezen kérésére a rendőrség a következőképpen reagált. A Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatásával kapcsolatban BRFK Rendészeti helyettese tájékoztattott, hogy a rendőri biztosítás a 01700-1/82/2012. RTÜK. számon jóváhagyott biztosítási terv alapján került végrehajtásra, mely minősített „Korlátozott terjesztésű!” irat 2022. április 15-ig, „mivel az abból levonható következtetések, illetve a tervben szereplő adatok érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult számára hozzáférhetetlenné tétele megzavarja a rendőrség, mint állami, vagy a közfeladatot ellátó szerv működési rendjét, feladat és hatáskörének gyakorlását és ezáltal közvetve Magyarország törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti”. Ezek alapján a BRFK Csapatszolgálati Törzs által készített jelentés, valamint az üzemeltetett eseménynapló, mely a rádióforgalmazást tartalmazza is minősítésre került.

A BRFK Rendészeti Helyettese tájékoztatta a BRFK Hivatalvezetőjét arról is, hogy a „BRFK Hivatala Titokvédelmi, Ügykezelési és Kártérítési Osztály által a nemzeti minősítéssel ellátott iratok a jogosultak számára kiadhatóak”.

A jelentések, a készített RK lapok valamint a videofelvételek kiadására a Rendészeti Helyettes javasolta a BRFK Hivatalvezetőjének a BRFK Bűnügyi Szervek Értékelő Osztályának megkeresését. Rögzítette, hogy korábban már élt megkereséssel az osztály vezetője felé, és kérte, hogy ha a biztosítással kapcsolatban dokumentációval rendelkezik, azokat a határidő betartásával szíveskedjen megküldeni azt közvetlenül a BRFK Hivatala részére. A fokozott ellenőrzés elrendelése a BRFK Hivatalában megtalálható, a Köztársasági Őrezred személy és létesítményvédelmi intézkedése a jogutód szervnél kérhető be. A KLFO intézkedését a biztosítási terv tartalmazza, így amennyiben a Titokvédelmi, Ügykezelési és Kártérítési Osztály rendelkezésre bocsátja a minősített iratokat, az rendelkezésre áll.

A panaszossal szemben 2012. április 30-án és 2012. május 1-jén fogatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatosan a tájékoztató levél a következő információkat tartalmazza.

a) A Rendészeti Helyettes a 2012. április 30. 11 óra 30 perc körüli fogatosított intézkedéssel kapsán megkereséssel élt a BRFK Közrendvédelmi Főosztály, valamint a BRFK kerületi Rendőrkapitányság felé a szükséges információk beszerzése érdekében, mivel a központi, delegációval kapcsolatos biztosítással összefüggésben rendelkezésre álló adatok alapján 2012. április 30-án rendkívüli esemény nem történt, és összesen 2 főt igazoltattak fokozott ellenőrzés keretében.

A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járórszolgálati Osztály állománya a 01700-1/82/2012. RTÜK. számú biztosítási tervben foglalt feladatokat hajtotta végre, mint közrendvédelmi mobil alcsoport. A közrendvédelmi mobil alcsoport részére feladatként került meghatározásra a közvetlen előszűrő tevékenység végrehajtása, a bűnügyi információk lereagálása, a gyanús személyek és csoportok igazoltatása, elszigetelése és priorálása. Létrehoztak egy civil ruházatban, rendőrségi jelleg nélküli gépjárművel szolgálatot ellátó 7 fős egységet is, amely közvetlenül a Köztársasági Őrezred irányítása alá tartozott, mint a delegáció előfutója. Feladatuk a konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánó, illetve a járműveket közvetlenül támadni szándékozó személyek, események észlelése, az elsődleges intézkedések azonnalos megtétele, illetve a megkezdett intézkedés legrövidebb időn belüli átadása az egyenruhás állomány részére.

A meghatározott feladatok végrehajtása során 11 óra 40 perc körüli időben, a delegáció előtt haladva B. városban, az Ü. út és K. tér találkozásánál figyelmesek lettek egy több személyből álló csoportra, melyben egy személy kifeszített tibeti zászlót tartott. Az eligazítás során felhívták a figyelmet a tibeti szimpatizánsok esetleges megjelenésére, akik az előzőekben már több alkalommal sikeresen zavartak meg a hasonló eseményeket, rendezvényeket. Jelen esetben is tartani lehetett attól, hogy a férfi valamilyen módon megpróbálja akadályozni a védett személy továbbhaladását, esetlegesen a közvetlen támadás veszélye is fennállt.

Az eligazításon meghatározottak szerint – figyelemmel az Rtv. 12. § (1) bekezdésére – Sz. Z. r. zászlós által vezetett civil egység intézkedést kezdeményezett az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján. A Sz. Z. r. zászlós által készített jelentés szerint, az intézkedés megkezdésekor a szolgálati igazolványának és jelvényének felmutatásával egy időben, jól érthetően közölte nevét, rendfokozatát és beosztási helyét, valamint az intézkedés okát és célját. A Rendészeti Helyettes megjegyezte, hogy a civil egység minden tagjának a nyakában, jól láthatóan el volt helyezve a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvénye. Ennek során felszólította a panaszost, hogy személyi okmányát adja át. Mivel a panaszos felszólításra nem válaszolt, valamint a külső személyiségi jegyekből következtetni lehetett a külföldi állampolgárságára, a felszólítást angol nyelven is jól érthetően megismételték. A panaszos a felszólításokra nem reagált, valamint egy lépést előre lépve a nála lévő zászlót fejmagasságba emelve eltakarta a felső testét és a „Free Tibet” kifejezést kezdte kiabálni, egyértelművé téve azt, hogy a jogszerű rendőri intézkedésnek nem kívánja magát alá vetni. Azon cselekményével, hogy a tibeti zászlóval eltakarta szinte a teljes felső testét, nagymértékben akadályozta a rendőri intézkedés biztonságos végrehajtását. A folyamatos felszólítások eszközlése mellett – figyelemmel az Rtv. 13. § (3) bekezdésére – az intézkedést akadályozó tárgyat (jelen esetben tibeti zászlót) N. T. r. főtörzsőrmester függőleges irányban lehúzta úgy, hogy az még a panaszos kezében maradt. Ezt követően N. T. r. főtörzsőrmester ismételt felszólította a panaszost, hogy hagyja abba a hadonászást. Mivel ennek nem tett eleget az intézkedés alá vont panaszos, ezért utasította őt, hogy a nála lévő zászlót helyezze a földre. Ezen

felszólításnak a panaszos eleget tett. Ekkor érkezett a helyszínre C. I. r. főörzszászlós által irányított egység, akik rendőri jelleggel ellátott szolgálati gépkocsikkal és bevetési ruházatban teljesítettek szolgálatot. Az intézkedés átvételét megelőzően Sz. Z. r. zászlós egysége részéről az intézkedés alá vont személy priorálása és ruházatának, csomagjának átvizsgálása még nem történt meg, így ezen szolgálati feladatokat a C. I. r. főörzszászlós egysége hajtotta végre.

C. I. r. főörzszászlós jelentésében arról számolt be, hogy a biztosítási feladattal kapcsolatban részére meghatározták, hogy a védett személy konvoja előtt közlekedve, a fentiekben meghatározott személyekkel szemben a szükséges intézkedéseket tegye meg, a civil egység intézkedése során, azt vegye át és folytassa le. A feladat végrehajtása során észlelte, hogy az Ü. út és K. tér találkozásánál a Sz. Z. r. zászlós által irányított civil ruhás egység intézkedést kezdeményez egy személlyel. A számára meghatározottak szerint azonnal megálltak és az intézkedést átvette a Sz. Z. r. zászlóstól, azon információval, miszerint a személy – magatartásából következtethetően – a konvoj haladását kívánta megzavarni. Az intézkedés addigi szakaszában érdemi intézkedés nem történt. A gépjárműből történő kiszállás során C. I. r. főörzszászlós azt tapasztalta, hogy az intézkedés alá vont panaszos, a jogszerű rendőri intézkedésnek nem veti alá magát, az intézkedő rendőrök által adott utasításoknak nem tesz eleget. C. I. r. főörzszászlós, amikor a panaszoshoz lépett nevét, beosztási helyét közölve ismételt elmondta az intézkedés okát. Az intézkedés alá vont panaszos egyáltalán nem figyelt a hozzá beszélő C. I. r. főörzszászlós, az utat figyelte és kiabált. Az igazolásra történő felszólításnak csak többszöri ismétlés után tett eleget. Ekkor az intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy vele szemben ruházatátvizsgálást fognak foganatosítani az Rtv 29. § (6) bekezdés és 30. § (1) és (2) bekezdés alapján, amelynek biztonságos végrehajtása érdekében kezét az ott lévő oszlopra tették. Ekkor haladt el a delegáció az intézkedés mellett. Az intézkedés alá vont személy ekkor a kezét az oszlopról elvéve hadonászni kezdett és a „Free Tibet” kifejezést kiabálta. Cselekményével a ruházatátvizsgálás biztonságos végrehajtását nagymértékben veszélyeztette, hangos kiabálásával a kommunikációt zavarta. A panaszos viselkedésén csak a többszöri nyomatékos, az esetleges kényszerítő eszköz alkalmazására és az előállítás kilátásba helyezésére történő figyelmeztetés volt hatással. Mivel a védett személy a helyszíntől biztonságos távolságban volt már, ezért a C. I. r. főörzszászlós az intézkedés befejezésének érdekében S. F. r. zászlós r. zászlóst két fő biztosító kollégával hátrahagyva, visszatért a meghatározott feladat ellátására.

S. F. r. zászlós az intézkedés befejezése után visszaadta a személyi igazolványt és a nála levő „tárgyakat, eszközöket”, valamint tájékoztatást adott a panasztételi lehetőségekről és azok határidejéről. Ennek során egy állampolgár felvilágosítást kért tőle, melyet az Rtv. 24. § (1) bekezdésére figyelemmel, a tőle elvárható módon megválaszolt. Ezen személlyel szemben rendőri intézkedés lefolytatására nem került sor. A panasz szerint a felvilágosítást kérő személy maga a panaszos társa volt. Ezt a panaszos társa is megerősítette a panaszbeadványában, miszerint az általa kért információkat a megszólított rendőr megadta, azonban annak tartalmi elemeivel ellentétes véleményen volt, így vitába szállt az elhangzottak miatt a rendőrrel. A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a felvilágosítás kérésével kapcsolatban, az Rtv. említett szakaszában foglaltaknak r. zászlós eleget tett. Azon tény, hogy a felvilágosítást kérő személy a kapott információkkal kapcsolatban ellentétes véleménnyel, meggyőződéssel rendelkezik, a jelen lévő rendőr terhére nem róható. A kialakult véleménykülönbség miatt az ott lévő rendőr intézkedést nem kezdeményezett, így a Rendészeti Helyettes kizárta az aránytalanságot és a jogalap nélküli intézkedést.

A panaszossal szemben Sz. Z. r. zászlós kezdett intézkedni hat beosztottjával, amelyből N. T. r. főtörzsörmester vette ki a panaszos kezéből a tibeti zászlót. Sz. Z. r. zászlós és egysége civil ruházatban teljesített szolgálatot. Ezt követően az intézkedést C. I. r. főtörzszászlós által vezetett tíz fős egység vette át, és C. I. r. főtörzszászlós kommunikált a panaszossal. A ruházata tvizsgálást Zs. D. r. őrmester végezte, a priorálást pedig S. F. r. zászlós hajtotta végre.

A panaszossal szembeni intézkedés (igazoltatás, adatrögzítés) indokaként, céljaként és jogalapjaként a tájékoztató levél a következőket tartalmazza. A panaszos által tanúsított magatartásból feltételezni lehetett, hogy a védett személy elhaladását megzavarja, esetleg a konvoj továbbhaladását megakadályozza. A biztosítási tervben megfogalmazottak, valamint az eligazítás során elhangzott feladatok figyelembe vétele mellett, az egységek az intézkedések megtételére az Rtv. 13. § (1) bekezdésében leírt intézkedési kötelezettség mellett, az Rtv. 12. § (1) bekezdésben foglaltak szerint is köteles volt. Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja, valamint az Rtv. 30. § (1) bekezdése felhatalmazása alapján hajtották végre az igazoltatást.

A Testület azon kérdésére, hogy mit közöltek a panaszossal az igazoltatás okaként és céljaként, illetve, hogy mi jellemezte a szolgálati fellépést a Rendészeti Helyettes ügy fogalmazott, hogy az intézkedésben részt vevő egységek parancsnokai minden esetben eleget tettek az Rtv. 20. § (2) bekezdésében és a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely során közölték az intézkedés alá vont személlyel nevüket, beosztási helyüket, az intézkedés tényét és annak célját. Ezen közlés magában foglalta az országos rendőrfőkapitány által elrendelt, az országos területére vonatkozó fokozott ellenőrzés tényét, valamint a panaszos „kirívó és feltűnő viselkedését, melyből azonnal megállapítható volt a politikai meggyőződése”.

A zászló elvétele kapcsán a tájékoztató levél tartalmazza, hogy a rendőri intézkedés megkezdése során a nála lévő zászlót szándékosan úgy emelte fel, hogy az intézkedést megkezdő rendőrök nem láthatták az arcát és a felső testét. Sz. Z. r. zászlós többször felszólította a panaszost a cselekményének abbahagyására, amely eredményre nem vezetett. Az Rtv. 13. § (3) bekezdés értelmében, az intézkedést akadályozó tárgyat N. T. r. főtörzsörmester eltávolította, oly módon, hogy azt függőleges mozdulattal lehúzta, majd felszólította a panaszost, hogy a rendőri intézkedést ideje alatt a hasonló cselekményektől tartózkodjon. A panaszostól a zászlót nem azért vették el, hogy a véleménynyilvánításában megakadályozzák, hanem azért, mert azzal a jogszerű rendőri intézkedés biztonságos végrehajtását akadályozta, a többszöri felszólítás ellenére is azzal a felsőtestét eltakarta. Az intézkedő rendőrök részéről elhangzott felszólítások kizárólag a jogszerű rendőri intézkedés biztonságos és eredményes végrehajtása és befejezése érdekében hangzottak el, és nem abból a célból, hogy a panaszos véleménynyilvánítási jogát korlátozzák. „A rendőrök részéről nem az hangzott el, hogy ne kiabálja a Free Tibet” kifejezést. A rendőri intézkedést nagyban zavarta és egyben kifejezetten sértette is a panaszos kiabálása, hiszen egy külső szemlélőben joggal csorbulhatott a rendőrség tekintélye.” Az utasítások maga a kiabálás tényére vonatkoztak, nem pedig annak tartamára. A panaszos ruházatát és csomagját az Rtv. 29. § (6) bekezdés és 30. § (2) bekezdés alapján vizsgálták át, amelybe beletartozott a nála lévő zászló is. „A felvilágosítás nyújtására vonatkozó kérdést nem áll módomban értelmezni, hiszen az intézkedés során a panaszos folyamatosan tájékoztatásra került az intézkedés adott szakaszában végrehajtott intézkedési szakaszokról, azok okáról és céljáról.” Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint, az intézkedés alá vont személy köteles magát az intézkedésnek alá vetni.

A panasztétel lehetőségével kapcsolatos Testületi kérdésre a Rendészeti Helyettes úgy reagált, hogy az intézkedés befejezése során S. F. r. zászlós a panaszos figyelmét felhívta ezen lehetőségre, elmondta, hogy mely szervekhez, illetve a Testülethez fordulhat. Tájékoztatást adott a panasz megtételére nyitva álló 30 és 8 napos határidőkről is. A Rendészeti Helyettes hozzátette, hogy S. F. r. zászlós a konkrét szó szerinti tartalomra már nem emlékezett.

A panaszos magatartásával kapcsolatosan a Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a panaszos a megjelölt helyen, az út szélén állt és az érkező konvoj irányába nézett. A kezében tartott tibeti zászló, valamint az eligazításokon elhangzott információk alapján joggal feltételezhető volt, hogy a konvoj elhaladását meg akarja zavarni. Az intézkedés teljes ideje alatt, a rendőri felszólításoknak csak sokadik alkalommal volt hajlandó engedelmessé válni, az intézkedő rendőrök utasításait ugyan megértette, de azokat nem hajtotta végre. A minimális együttműködésre, csak a kényszerítő eszköz alkalmazásának, illetve a személyi szabadság korlátozásának lehetőségéről szóló felszólítás után volt hajlandó. Az adott esetben, az Rtv 15. § (2) bekezdésében foglalt arányosság követelményével kapcsolatos rendelkezések alapján – mivel a panaszos folyamatosan passzívan ellenállt az intézkedésnek – az intézkedő rendőrnek lehetősége lett volna kényszerítő eszközt alkalmazni, súlyosabb esetben nevezett személyt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján előállíthatta volna, mivel a panaszos elkövette a 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdésébe ütköző jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését.

A panaszossal szemben alkalmazott hangnem és bánásmód az intézkedés teljes időtartama alatt az Rtv. 15. § (1) bekezdésében foglaltakat szem előtt tartva, de határozottan intézkedtek. A panaszos passzív ellenállását megtapasztalva, nyomatékosan, többször felszólították cselekményének abbahagyására, melyet a panaszos kiabálása és a környezeti zajok (megkülönböztető hangjelzés) miatt emelt hangon közölt vele C. I. r. főtörzszászlós.

b) A 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor, az M. Hotelnél fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatosan a Rendészeti Helyettes előadta, hogy a panaszossal szemben a BRFK Rendészeti Szervek civil ruházatban szolgálatot teljesítő tagjai nem intézkedtek a megjelölt helyen és időben. Az intézkedés végrehajtó civil rendőri egységről információval a Rendészeti Helyettes nem rendelkezett. A panaszossal szemben az egyenruhás egység rendőri intézkedést nem kezdeményezett, illetve nem folytatott le. Ezek okán a Testületi kérdések megválaszolására illetékességgel a Rendészeti Helyettes nem rendelkezett, és javasolta a BRFK Bűnügyi Szervek megkeresését.

c) A Rendészeti Helyettes ezt követően rögzítette, hogy a rendelkezésére álló információk szerint a panaszossal szemben 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben, a Várban nem történt intézkedés. Kivizsgálás céljából a BRFK kerületi Rendőrkapitányság felé élt megkereséssel a Rendészeti Helyettes, tekintettel arra, hogy a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés. A BRFK kerületi Rendőrkapitányság adatai alapján a kerületi állomány sem hajtott végre intézkedést.

A 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körüli időben a Várban a rendőrőrs mellett fogatosított rendőri intézkedés kapcsán a Rendészeti Helyettes ugyancsak arról adott számot, hogy a BRFK kerületi Rendőrkapitányság felé élt megkereséssel, tekintettel arra, hogy a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés. Hivatkozva a BRFK kerületi Rendőrkapitányság kivizsgálására, a Rendészeti Helyettes megállapította, hogy a kerületi állomány nem fogatosított intézkedést a panaszossal szemben.

A fenti két intézkedés a BRFK Csapatszolgálati Törzs EDR forgalmazásáról készült eseménynapló sem tartalmazza, azonban utalás történt arra, hogy a bűnügyi állomány intézkedett, ezért a Rendészeti Helyettes javasolta BRFK Hivatal vezetőjének a BRFK Bűnügyi Főosztály megkeresését.

A fenti tájékoztatáson kívül a Rendészeti Helyettes a panaszbeadványban érintett másik két személlyel szembeni intézkedések részleteit ismertette, valamint felsorolta mindazon jogszabályhelyet, amelyek alapján valamennyi intézkedést kezdeményezték.

2) A Testület a megismételt rendőri megkeresésében arra kérte a BRFK vezetőjét, hogy a „korlátozott terjesztésű” minősítéssel ellátott, és a panasz elbírálása szempontjából releváns dokumentumokat bocsássa a Testület rendelkezésére, valamint a Rendészeti Helyettes által meg nem válaszolt kérdésekre – mely kérdések megválaszolására a Rendészeti Helyettes feltételezése szerint például a BRFK Bűnügyi Főosztály rendelkezett információval – nyújtson tájékoztatást.

a) A BRFK Hivatala vezetőjének 2013. január 7-én kelt átiratában arról tájékoztatta az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét, hogy a Testület előadója vegye fel a kapcsolatot telefonon a BRFK Hivatalának előadójával – kizárólag a betekintés rugalmasságát illetően –, hogy a végrehajtás módját és időpontját egyeztessék.

b) BRFK Bűnügyi Helyettese 2013. január 16-án kelt levelében az alábbiak szerint tájékoztatta a BRFK Hivatalának vezetőjét, figyelemmel a Rendészeti Helyettes fent ismertetett tájékoztatására és a Testület megkeresésére.

2012. május 1-jén 12 óra 30 perckor a Várban, a rendőrőrs közelében fogatosított rendőri intézkedés kapcsán rögzítette, hogy a panaszos képviselőjével, a panaszossal és K. D. magánszeméllyel szemben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai intézkedtek. Egy r. törzsőrmesternő és egy r. őrmesternő jelentése szerint a Várban biztosítási feladataik ellátása során észlelték, hogy „két férfi »free Tibet« szavakat kiabálva egy nagy méretű tibeti zászlót maguk elé tartva” a kínai delegáció útvonal környékén. A két rendőrnő megkísérelte intézkedés alá vonni a két személyt, akik azonban megpróbálták kivonni magukat az intézkedés alól. Miközben a két civil ruhás rendőrnő – az intézkedés sikeres és biztonságos végrehajtása érdekében – telefonon erősítést kért, az egyik férfi az úttestre feküdt. A konkrét rendőri intézkedést a két férfival szemben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság helyszínre érkező beosztottja kezdte meg. A rendőrnők jelentése szerint a „két férfi velük szemben kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszíven lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandók, megállni sem, így nem volt arra lehetőségük, hogy részükre közöljék a nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket”.

Ezt követően a Bűnügyi Helyettes az M. Hotelnél 2012. április 30-án történt esettel kapcsolatban rögzítette, hogy ezen a helyszínen a BRFK-ra bejelentett rendezvény, valamint a delegációval kapcsolatos programhelyszín nem volt. A rendelkezésre álló dokumentumok és a panaszbeadvány szerint a panaszos a hotelben tartózkodott, akkor amikor a panaszos képviselőjével szemben intézkedésre került sor, és amikor őt a rendőrök kivezették, akkor a panaszost „is minden magyarázat nélkül kitessekeltek a szállodából, aki a hall presszójában ült és fogyasztott”. A Bűnügyi Helyettes álláspontja szerint a panaszból „nem állapítható meg, hogy milyen rendőri egység intézkedett a panaszossal szemben, illetőleg az sem, hogy a

nevezettel szemben sor került-e egyáltalán Rtv.-ben nevesített rendőri intézkedés alkalmazására.” A BRFK bűnügyi szervei vonatkozásában nem merült fel adat arra, hogy intézkedésre került volna sor a panaszossal szemben, ilyen dokumentáció nem állt rendelkezésre. A biztosításban irányító szerepet betöltő személyek meghallgatása alapján mindössze az volt megállapítható, hogy a kérdéses napon az Astoria környékén „free Tibet” zászlót lengető csoportosulás volt észlelhető, melynek figyelemmel kísérése céljából ún. bűnügyi mobil egységet küldtek a helyszínre. Az M. Hotelben történetekkel kapcsolatban a bűnügyi szervek nem rendelkeznek adattal.

c) A fent nevezett két rendőrnő 2013. január 15-én kelt jelentése szerint 2012. május 1-jén a Vár és környékén a „kínai miniszterelnök” (helyesen: miniszterelnök-helyettes) magyarországi látogatásának rendőri biztosításában – civil ruhás bűnügyes állomány tagjaként – vettek részt.

A biztosítás megkezdése előtt a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály vezetője (a továbbiakban: Bűnügyi Osztály vezetője) tartott részükre eligazítást, aki meghatározta a végrehajtandó feladatokat. A feladatkörükbe tartozott, hogy a delegáció elhaladásának időpontjában a „terület lezárásában” vegyenek részt. Külön felhívták a figyelmüket arra, hogy várható olyan személyek felbukkanása, akiknek a célja a „kínai miniszterelnök” (helyesen: miniszterelnök-helyettes) magyarországi látogatásának megzavarása, ezzel kapcsolatosan fokozott ellenőrzést rendeltek el az adott területekre. Ennek megakadályozása érdekében Bűnügyi Osztály vezetője felhívta a két rendőrnő figyelmét arra, hogy amennyiben ilyen személyek jelenlétét tapasztalják, akkor őket vonják intézkedés alá, akadályozzák meg azt, hogy delegáció elhaladását megzavarják.

Az eligazítás alkalmával a Bűnügyi Osztály vezetője a rendőrnők ruházatát, felszerelését ellenőrizte, melyet rendben talált.

A biztosítás során a bűnügyi állománnyal való kapcsolattartás módja kapcsán a mobiltelefon használatát határozták meg.

Az eligazítás befejezését követően a kapott feladatok végrehajtását megkezdték a rendőrnők.

A biztosítás végrehajtása során kiadták az utasítást a terület lezárására, majd később a delegáció a Várból való elvonulást megkezdte. Későbbiekben a feladataik végrehajtása során 10-11 óra körüli időben figyelmesek lettek két olyan személyre, akik „Free Tibet” szavakat kiabálva egy nagy méretű tibeti zászlót maguk előtt tartva haladtak abba az irányba, ahonnan korábban a delegáció érkezett.

Tekintettel arra, hogy a rendőrnökhöz még nem érkezett el az az információ, hogy a delegáció valamennyi tagja távozott volna, így a biztosítási tervben foglaltaknak megfelelően, valamint az eligazítás során elhangzottak alapján megkísérelték ezen személyeket intézkedés alá vonni. A két férfi megszólításukat, a rendőri mivoltukra való felhívásukat figyelmen kívül hagyva továbbhaladtak, illetve igyekeztek kivonni magukat az intézkedés alól, így velük szemben a tényleges rendőri intézkedést megkezdeni nem tudtak. „Felmérve azt, hogy a két férfi igyekszik magát kivonni a rendőri intézkedés alól és a sikeres és biztonságos rendőri intézkedés végrehajtásához kellőképpen nem biztosított a rendőri túlerő”, ezért mobiltelefonon haladéktalanul jelentették a történeteket a biztosítási parancsnoknak és az

intézkedés végrehajtásához erősítést kértek. „Időközben az egyik férfi teátrális mozdulatokkal az úttestre kifeküdt, ezzel is indokoltá téve a vele szembeni rendőri intézkedést.” Perceken belül a helyszínre érkezett két r. százados, akik a továbbiakban intézkedést kezdeményeztek és folytattak le az úttesten fekvő személlyel szemben.

A két rendőrnő jelentésében megjegyezte, hogy a két férfi velük szemben, „kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszíven” lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandóak megállni sem, így lehetőségük sem volt arra, hogy nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket közöljék velük. Mivel a két férfi egyszerűen nem volt hajlandó jelenlétükről tudomást venni, szavaikra odafigyelni, így rendőri mivoltukat a lehető legrövidebben azzal tudták tudomásukra hozni, hogy a rendőri igazolványukat és jelvényüket felmutatták és a „Rendőrség” szót kimondták.

Tekintettel arra, hogy a tényleges rendőri intézkedést nem ők folytatták le a két férfival szemben, így jogaikról és kötelezettségeikről sem tájékoztatták őket.

3) A rendőrségi iratok között volt két RK lap, amely közül az egyik rögzíti, hogy a panaszost 2012. május 1-jén 10 óra 15 perckor igazoltatták B. város egyik kerületében, a T. Á. sétányon. Ezen kívül az RK lap a panaszos személyes adatait tartalmazza. A másik RK lapon a panaszos társának (a panaszos képviselője) személyes adatait és az intézkedés időpontját rögzítették.

4) A rendőrég továbbította a Testület felé három videofelvételt, amelyek közül az egyik a panaszos által sérelmezett K. téri rendőri intézkedés látható. Az intézkedés „don't move, don't move” felszólításokkal veszi kezdetét – amelyet a napszemüveget viselő, intézkedést kezdeményező rendőr közöl –, miközben a panaszost 5-6 rendőr veszi közvetlen közletről körül. Az intézkedést kezdeményező rendőr először angolul próbál meg kommunikálni, majd megkérdezi a panaszostól, hogy beszél-e magyarul, mire a panaszos igennel felel. Erre az egyik rendőr közli, hogy ruházatátvizsgálást fognak végrehajtani, mert fokozott ellenőrzés van. Felkéri a panaszost, hogy támaszkodjon az oszlophoz, majd megkezdődik a látszólag alapos, körültekintő átvizsgálás. A panaszos személyes tárgyai a földre kerülnek – melyek egy részét az átvizsgáló rendőr, másik részét, azaz a kulcsot, pénztárcát a panaszos helyez oda – és egy tibeti zászló is látható a földön. Mindeközben szirénázó gépkocsik haladnak el a háttérben, amelyek hatására, azoknak háttal állva, a panaszos többször elkiáltja magát, „Free Tibet!”. Erre az egyik rendőr azt mondja: „Még egyszer megmozdul, össze fogom bilincselni.” Mindeközben egy másik rendőr a panaszos kezeit lefogva azt ismételteti, hogy rendőri intézkedés van folyamatban. A panaszos ezalatt folytatja véleménynyilvánítását: „Free Tibet”. Erre az intézkedést fogantató rendőr a panaszosra parancsol: „Hello, vagy befejezi, vagy megyünk tovább.” „Rendőri intézkedés van folyamatban, nem mozog, azt csinálja, amit a kolléga mond, nem mozgatja a kezét.” A panaszos továbbra is azt skandálja, „Free Tibet”. Erre az intézkedést fogantató rendőr panaszossal a következőket közli: „Uram, még egyszer felszólítom a törvény nevében, hogy fejezze be cselekményét. Amennyiben nem fogja befejezni, elő fogjuk állítani. Megértette? Köszönöm.”

Megjegyzendő, hogy a panaszos mindezek alatt mindvégig egy helyben áll, és körülötte folyamatosan kb. 5-6 rendőr tartózkodik. A panaszos egy esetben, az első „Free Tibet” felkiáltáskor emelte fel kezeit. A panaszos igazolványa ezalatt az egyik rendőrnél van, és hallható, amint az adatainak lekérdezése is megtörténik.

Nem sokkal később az adatellenőrzést végző rendőr elkezd visszaadni az igazolványt, és hallható, amikor azt mondja a lekérdezés eredményeként, hogy az „nullás” volt. Mialatt ez történik a panaszos kísérletet tesz zászlója földről való felvételére, mire két rendőr ragadja meg a zászlót és a panaszos kezét, majd arra szólítják föl, hogy a zászlót tegye le, hivatkozással a rendőri intézkedésre. Megjegyzendő, hogy ekkor az igazolványt nem adja vissza a rendőr a panaszosnak. A panaszos körül továbbra is 5-6 rendőr áll, és ketten közülük azt ismételtetik, hogy rendőri intézkedés folyik, majd a panaszos is próbálja álláspontját (ami nem érthető) kifejezésre juttatni úgy, hogy gesztikulál. Majd az intézkedést kezdeményező rendőr határozottan, és kissé ingerülten a következőket mondja: „Még egyszer felszólítom a törvény nevében, amennyiben tovább fog hadonászni, meg fogjuk bilincselni és elő fogjuk állítani. Megértette?” A panaszos erre megkérdezi, hogy mit csinált. Mire az intézkedést kezdeményező rendőr, ugyanazon hangnemben úgy reagál, „rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség”, és felszólítja, „azt csinálja, amit a rendőr mond”.

A panaszos ezalatt leveszi rövid ujjú pólóját, majd felszólításra visszaveszi azt. Az intézkedést kezdeményező rendőr a felszólításait közben folytatja: „Azt csinálja, amit a rendőr mond. A rendőr még át fogja vizsgálni a ruházatát, le fogja kérni. Addig itt szépen, nyugodtan marad, nem kiabál és nyugton van. Megértette? Jó.” Ezután láthatóan a panaszos megkísérel lehajolni, mire ugyanezen rendőr a következőket ismételi el: „Mondom azt csinálja, amit a rendőr mond, ha még egyszer hozzányúl valamihez, amihez nem kéne, elő fogjuk állítani.”

A panaszos újból lehajol, vélhetően a földön lévő személyes tárgyaiért, mire ugyancsak az intézkedést kezdeményező rendőr úgy folytatja felszólításait: „ha kollégám azt mondja, hogy befejezte a rendőri intézkedést, akkor tovább fog menni. Amíg nem fejezte be, addig így szépen itt áll. Megértette?” A felvétel ekkor véget ér.

Egy további felvételen a panaszos által nem kifogásolt, ismeretlen személyekkel szembeni igazoltatás látható.

A harmadik felvétel a panaszos által sérelmezett M. Hotelnél történt rendőri intézkedést tartalmazza, a felvétel azonban a panaszossal szembeni intézkedést nem rögzít. A felvételen kifejezetten a panaszos képviselőjének M. Hotel konferenciaterméből való kivezetése, majd az azt követő igazoltatás és ruházatátvizsgálás látható.

III.

A panaszos beadványa kapcsán a Testületnek elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy annak előterjesztésére határidőben került-e sor. A Testület ezért az

igazolási kérelem tárgyában az alábbi döntést hozta.

Az intézkedés időpontjában hatályos Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet a Testületnél előterjeszteni. A konkrét esetben a hivatkozott törvényhely első fordulata alkalmazásának volt helye, hiszen megállapítható, hogy a panaszos a sérelmeit már a rendőri intézkedés alkalmával, azzal egy időben felismerte. Ez azt jelenti, hogy a panasz előterjesztésére nyitva álló nyolcnapos

határidőt az intézkedés napjától kellett számítani. A sérelmezett rendőri intézkedések közül a 2012. április 30-án történt két intézkedés kapcsán a nyolc napos határidő 2012. május 8-án, míg a 2012. május 1-jei rendőri intézkedésekkel összefüggésben 2012. május 9-én járt le.

A Testület nyilatkozta a panaszos képviselőjéről, hogy konkrétan mikor adta át panaszbeadványát személyesen az Országgyűlés Irodaházában, aki az előterjesztés időpontjaként 2012. május 10-ét jelölte meg. Ennek ellenére a Testület mégis a saját nyilvántartása alapján rögzített előterjesztést vette alapul, nevezetesen a 2012. május 9. napját, **és erre tekintettel a 2012. május 1-jén történt rendőri intézkedésekkel kapcsolatos panaszt határidőben érkezettnek tekintette.**

A 2012. április 30-ai intézkedésekkel összefüggésben azonban – figyelemmel arra, hogy a panasz előterjesztésre nyitva álló határidő 2012. május 8-án járt le – a Testületnek arra is figyelemmel kellett lennie, hogy a panaszos képviselője minden egyes vele szembeni intézkedéssel összefüggésben azt adta elő, hogy nem tájékoztatták a panaszost a rendőri intézkedéssel szembeni panaszlehetőségről.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2012. április 30-án 11 óra körüli időben az Ü. út K. tér találkozásánál a panaszossal szemben konkrét rendőri intézkedés végezetével S. F. r. zászlós a panaszos figyelmét felhívta a panasztétel lehetőségére, megjelölve azt, hogy mely szervekhez és milyen határidőn belül fordulhat.

Az ugyanezen a napon az M. Hotelnél foganatosított rendőri intézkedés kapcsán a rendőrség arról nyújtott tájékoztatást, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedésre nem került sor.

Mint látható a rendőrség az egyik eset kapcsán a panaszosétól eltérően, a panasztételről való kioktatás megtörténtéről számolt be, míg a másik esetet illetően információt nem szolgáltatott. Meg kell jegyezni, hogy az előbbi intézkedéssel összefüggésben a rendőrség bocsátott rendelkezésre videofelvételt, amely nem tartalmazza ugyan a teljes intézkedést, mégis nem lehet figyelmen kívül hagyni azon tényt, hogy a felvételen nem hallható a panasztétel lehetőségéről szóló tájékoztatás.

A rendelkezésre álló adatok alapján – azok ellentmondó volta okán – nem volt kétség kívül megállapítható egy esetben az, hogy a panaszos kapott-e tájékoztatást a panasztétellel összefüggésben, míg a másik esetben erre nyilvánvalóan nem került sor.

Mindezeket a Testület a panaszos késelemét kimentő körülményként értékelte, ezért pedig az igazolási kérelemnek helyt adott, a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és érdemben vizsgálni kezdte.

IV.

A Testület a panaszbeadvány, valamint a hatáskörére vonatkozó rendelkezések alapján vizsgálata tárgyává tette ugyanakkor a panaszban említett négy rendőri fellépést, intézkedést úgy, hogy a panasz-kiegészítésben foglaltakat az egyes intézkedések körülményeként, de nem új panaszként értékelte. A ismételtlen szükséges kitérni arra, hogy a panaszbeadványban

szereplő további két személlyel szembeni rendőri intézkedések jogszerűségét a Testület külön panaszeljáráásban vizsgálta ki.

A Testület a panasz eljárás során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogból levezethető személyi integritáshoz, a VI. cikk szerinti személyes adatok védelméhez, a IX. cikk szerinti szabad véleménynyilvánításhoz, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszossal szemben 2012. április 30-án 11 óra 45 perc körüli időben B. városban, a K. tér – Ü. út kereszteződésében történt intézkedést értékelte, és azzal kapcsolatban az alábbiakat állapította meg.

A panaszbeadvány szerint a panaszos a fenti helyszínen véleményének kívánt hangot adni a Magyarországra érkező kínai miniszterelnök-helyettes előtt oly módon, hogy az őt szállító kocsit konvoj előtt egy tibeti zászlót kívánt lengetni a hazáját ért emberjogi atrocitások miatt. A panaszost igazoltatni kezdték, majd zászlóját elkérték, és folyamatosan azt ismételték, hogy a panaszos nem tüntethet, nem használhatja a tibeti zászlót, nem kiabálhat („Free Tibet”) és nem fejezheti ki a kínaiakkal szembeni véleményét. A panaszos magyarul tiltakozott ez ellen, mire a rendőrök közölték vele, hogy parancsra cselekszenek. Az igazoltatás alatt elhaladt a kínai konvoj, de ezután még percekig folytatódott az igazoltatás. Az intézkedés alatt érkezett a helyszínre a panaszos képviselője, aki megkísérelt felvilágosítást kérni a történetekről. Az intézkedés alatt rendőrök kilátásba helyezték az előállítás lehetőségét, arra az esetre, ha a tiltakozással a panaszos nem hagy fel. A panaszossal a panasz-kiegészítés szerint nem közölték az intézkedés okát és célját, ahogy a zászló elvételét sem indokolták meg. A panaszos elmondta a rendőröknek, hogy véleménye szerint nem törvényes, amit tesznek, de eleget tett a rendőri felszólításoknak.

Itt szükséges elsőként utalni arra, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság nem küldte meg a Testületnek a kínai miniszterelnök-helyettes látogatása kapcsán érvényben levő, „korlátozott terjesztésű” minősítéssel ellátott biztosítási tervet, valamint az esetek kapcsán keletkezett jelentéseket, így az egyes esetek kapcsán tájékoztatást a BRFK Rendészeti Helyettese nyújtott. A Rendészeti Helyettes arról nyújtott felvilágosítást, hogy a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatása okán egy közrendvédelmi mobil alcsoport részére feladatként határozták meg a közvetlen előszűrő tevékenység végrehajtását, a bűnügyi információk lereagálását, a gyanús személyek és csoportok igazoltatását, elszigetelését és priorálását. Létrehoztak egy civil ruházatban, rendőrségi jelleg nélkül szolgálatot teljesítő hét fős egységet, amely a delegáció előfutója volt, és amely egység feladata a konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánó, illetve a járműveket közvetlenül támadni szándékozó személyek, események észlelése, az elsődleges intézkedések megtétele, illetve az intézkedések mihamarabbi átadása az egyenruhás állomány részére.

A panaszossal szemben Sz. Z. zászlós és civil ruhás egysége kezdett intézkedni, amely intézkedést C. I. r. főtörzszászlós által vezetett 10 fős, egyenruhás egység vett át. Az intézkedés alapjául szolgáló körülményként a Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a fenti feladatok végrehajtása során az Ü. út és K. tér találkozásánál arra lettek figyelmesek a biztosításban részt vevő rendőrök, hogy ott egy több személyből álló csoport tartózkodik, akik közül egy személy tibeti zászlót tartott a kezében. Az eligazítás során a rendőr figyelmét arra

hívták föl, hogy a kínai miniszterelnök-helyettes látogatása alkalmával tibeti szimpatizánsok jelenhetnek meg, akik korábban több alkalommal sikeresen megzavarták a hasonló eseményeket, rendezvényeket.

A Rendészeti Helyettes utalt az intézkedés kezdeményező civil ruhás egységet vezető Sz. Z. r. zászlós jelentésére, mely szerint ő a panaszossal szemben az eligazításon elhangzottak szerint, és Rtv. 12. § (1), valamint 13. § (1) bekezdésére tekintettel kezdett intézkedni a szolgálati fellépésre vonatkozó szabályok betartásával. A Sz. Z. r. zászlós a panaszost az intézkedés oka és célja megjelölésével felszólította személyi okmánya átadására, amely felszólítást – mivel arra a panaszos nem reagált – angol nyelven is megismételték. A panaszosból a felszólítások semmilyen reakciót nem váltottak ki, csak a kezében lévő tibeti zászlót emelte fejmagasságba és a „Free Tibet” szavakat kiáltotta, egyértelművé téve ezáltal azt, hogy a rendőri intézkedésnek nem kívánja magát alávetni. A folyamatos felszólítások eszközlése mellett N. T. r. főtörzsőrmester az Rtv. 13. § (3) bekezdésére tekintettel függőleges irányba lehúzta a panaszos kezében lévő tibeti zászlót, oly módon, hogy az még a kezében maradt, és arra utasította a panaszost, mivel ő tovább „hadonászott”, hogy azt helyezze a földre. A panaszos ennek eleget tett. A helyszínre ekkor érkezett C. I. r. főtörzszászlós és az általa irányított, egyenruhás egység.

A Rendészeti Helyettes ugyancsak hivatkozott C. I. r. főtörzszászlós jelentésére, aki arról számolt be, hogy a biztosítási feladattal kapcsolatban részére meghatározták, hogy a védett személy konvoja előtt közlekedve tegye meg, illetve vegye át a szükséges intézkedéseket azon személyekkel szemben, akik a konvoj útját kívánják akadályozni, megzavarni, illetve a konvojhoz tartozó járműveket szándékozzák közvetlenül megtámadni. C. I. r. főtörzszászlós a feladat végrehajtása során észlelte, hogy Sz. Z. r. zászlós egysége intézkedik egy személlyel (a panaszossal), ezért egységével azonnal megállt és azon információval vette át az intézkedést, hogy a panaszos a konvoj haladását kívánta megakadályozni. C. I. r. főtörzszászlós azt tapasztalta, hogy a panaszos a jogszerű intézkedésnek nem kívánja alávetni magát. Amikor a panaszoshoz lépett – a szolgálati fellépésre vonatkozó előírások betartásával – közölte, hogy ruházatátvizsgálást fognak végrehajtani az Rtv. 29. § (6) és a 30. § (1) és (2) bekezdése alapján, amelynek biztonságos végrehajtása érdekében a panaszos kezét egy oszlopra helyezték. C. I. r. főtörzszászlós utalt arra, hogy ez idő alatt haladt el a kínai delegáció az intézkedés mellett, amelyet a rendőrség által megküldött felvételen megtapasztaltak visszaigazoltak.

Azon kifejezett Testületi kérdésre, hogy mi volt a panaszossal szembeni intézkedésnek, még konkrétabban igazoltatásának a jogalapja, a Rendészeti Helyettes az Rtv. 12. §, 13. §-ára, az igazoltatást illetően pedig az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint ezzel párhuzamosan az Rtv. 30. § (1) bekezdésének felhatalmazására hivatkozott. Megjegyzendő, hogy a videofelvétel ez utóbbit, azaz a fokozott ellenőrzésre tekintettel történő igazoltatást támasztotta alá, hiszen azon hallható volt, amint az egyik intézkedő rendőr azt mondja a panaszosnak, hogy ruházatátvizsgálást fognak végrehajtani az érvényben lévő fokozott ellenőrzésre tekintettel.

Látható tehát, hogy a rendőrség az igazoltatás jogalapjaként egyrészt az Rtv. 29. § (1) bekezdését, másrészt az Rtv. 30. §-át, azaz a fokozott ellenőrzést jelölte meg, ugyanakkor egy intézkedő rendőr hallhatóan hivatkozott a ruházatátvizsgálás indokaként a fokozott ellenőrzésre. Mindezek okán a Testület szükségesnek találta mindkét hivatkozással kapcsolatosan álláspontját kifejteni.

Fokozott ellenőrzéssel összefüggésben vissza kell utalni arra, hogy az Országos Rendőrfőkapitány – tekintettel az illegális migráció elleni küzdelemre – 2012. április 16-án 00 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2012. május 15-én 24 óráig az ország egész területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja az illegális migráció kapcsán előforduló jogsértő tevékenységek megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása volt.

Az az ország teljes közigazgatási területére kiterjedő fokozott ellenőrzés oka és célja az illegális migráció, illetve annak kiszűrése volt, és ezen ok és cél kétség kívül nem hozható összefüggésbe a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatásával és az azzal kapcsolatban megrendezett programokkal, rendezvényekkel. A Testület nézőpontja szerint ezen az a körülmény sem változtat, hogy a panaszos külföldi állampolgár, hiszen a rendőrség egyáltalán nem utalt arra, hogy a panaszos esetében a fokozott ellenőrzés céljaként meghatározott illegális migráció visszaszorítása érdekében vált szükségessé és indokolttá az intézkedés.

Kizárva a fokozott ellenőrzést, mint a panaszossal szembeni intézkedés egyik lehetséges jogalapját, a Testület azt vizsgálta meg, hogy fennállt-e valamely olyan Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő indok és cél, amely alapján a panaszos igazoltatása a fennálló körülmények között jogszerűnek tekinthető. A Testület a kérdésre nemmel felelt, az alábbiak szerint.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése tartalmazza az igazoltatás alapjául szolgáló indokokat. Ezen bekezdés a) pontja kimondja, hogy rendőr a feladata ellátása során „igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”.

A Testület több korábbi állásfoglalásában elvi élel mondta ki, hogy minden intézkedés, így az igazoltatás is meg kell, hogy feleljen a jogszabályban felsorolt célok valamelyikének. Ha ugyanis a törvényes cél hiányzik, akkor az adott intézkedés indokolatlannak és szükségtelennek, azaz jogszerűtlennek tekinthető.

A vizsgált esetben tényként állapítható meg az, hogy a szóban forgó helyszínen és időpontban a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatása miatt a kínai delegáció konvoja haladt el. Az is tény, hogy ezen látogatás okán meghatározott, egyébként „korlátozott terjesztésű” minősítéssel ellátott biztosítási terv alapján több rendőrségi egység hajtotta végre a delegációs konvoj személyzetének, útjának és programjainak biztosítását. A Rendészeti Helyettes tájékoztatásából pedig kiderül, hogy olyan biztosítási feladatok is kiadásra kerültek, mint az intézkedés azonnali megtétele a delegációs konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánó, illetve a járműveket közvetlenül megtámadni szándékozó személyek, események észlelése esetén.

A rendőrség tájékoztatásából az körvonalazódott, hogy a panaszos volt az személy, aki az Ű. út-K. tér találkozásánál egy csoportosulásban tartózkodva zászlót tartott kezében, majd a civil ruhás rendőri egység intézkedés kezdeményezése után a panaszos igazoltatását, priorálását és ruházatának átvizsgálását a nem sokkal később megérkező egyenruhás egység vezetője, C. I.

r. főörzsászlós azzal az információval vette át, hogy a panaszos a konvoj haladását kívánta megakadályozni. Erre pedig magatartásából következtek, a Rendészeti Helyettes által hivatkozott, C. I. r. főörzsászlós jelentése szerint.

Elsőként a Testület azt tartotta problematikusnak, hogy a rendőrségi iratokból nem vált egyértelművé az, hogy mely panaszosi magatartásból következtek arra a rendőrök, hogy ő a kínai delegációs konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánja, illetve a konvojhoz tartozó járműveket közvetlenül megtámadni szándékozza. Mivel a rendőrség ezen magatartást nem részletezte, és mindössze arra történt utalás, hogy a panaszos egy csoporton belül állva „a konvoj irányába nézett” mindeközben pedig egy tibeti zászlót tartott kezében kifeszítve, a Testület azt a konklúziót vonta le, hogy a panaszossal szembeni intézkedést és igazoltatást mindösszesen ezen körülmény határozta meg. Nevezetesen tehát az, hogy a véleménynyilvánítása – nem tagadva azt, hogy ezen vélemény esetlegesen a kínai delegációval szembeni kritikát jelentett volna – jeleként a panaszos egy tibeti zászlót emelt a magasba. Szükséges itt megjegyezni azt, hogy a szabad véleménynyilvánítás gyakorlása nem jelenti valamely esemény, rendezvény törvényszerű megzavarását.

A Testület meggyőződése szerint – a fentiek alapján, valamint megismerve a felvétel segítségével is a sérelmesnek tartott szituációt – a panaszos igazoltatásának valós célja nem az Rtv. 29. §-ban megfogalmazott valamely cél – nevezetesen pedig nem a személyazonosságának megállapítása a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból –, hanem véleménynyilvánításának megghiúsítása volt. Ezt igazolta vissza a rendőrség által rögzített videofelvétel is, amelyből az válik világossá, hogy a panaszos igazoltatása, priorálása – amely nullás eredményt hozott – és ruházatátvizsgálása után, amikor tehát már mindezen intézkedés megtörtént, a panaszossal szembeni intézkedés mégsem ért véget. Sőt mi több – mivel a panaszos személyes tárgyait és zászlaját fel kívánta venni a földről azután, hogy joggal feltételezte azt, hogy a végrehajtott cselekmények befejeztével az intézkedés véget ért, mégha egy rendőr sem jelentette ki kifejezetten azt, hogy az intézkedést befejezték – gyakorlatilag a panaszossal szembeni intézkedés újrakezdődött, hiszen annak ellenére, hogy a panaszos adatainak ellenőrzése már megtörtént és a ruházatátvizsgálást is végrehajtották, vélhetően az intézkedést vezető C. I. r. főörzsászlós, meglehetősen erélyesen, felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy az intézkedő rendőrök még le fogják kérni az adatait és a ruházatát át fogják vizsgálni. Tény ugyanakkor az, hogy mindezen cselekmény ekkor már megtörtént. A videofelvétel alapján ezen túl az is nyilvánvalóvá vált, hogy a panaszos igazoltatása kifejezetten a kínai delegáció elvonulásának időszakát fedte le.

Mindezen indokok alapján a Testület indokoltnak tartotta megállapítani azt, hogy a panaszos igazoltatása olyan célt szolgált, amely nem hozható semmiképpen sem összhangba az Rtv.-ben rögzített céllal, **ami által pedig a jogszerűtlen intézkedés, illetve igazoltatás súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz és véleménynyilvánításhoz való jogát. A Testület mivel az intézkedést magát nem tartotta elfogadhatónak, ebből kifolyólag a panaszos ruházatának átvizsgálása és zászlajának elvétele is szükségszerűen alapjogsértéshez, egyrészt a személyi integritás, másrészt a tisztességes eljáráshoz való jog megsértéséhez vezetett.**

2) A panaszos következő panaszaként az M. Hotelnél 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor tapasztalt rendőri fellépést ismertette a Testülettel. Ekkor a panaszos képviselőjét megakadályozták abban, hogy magyar-kínai üzletemberek számára megrendezett

konferencián csendben egy tibeti zászlót tartson a kezében a részt vevők szeme láttára, amelyet egy rendőri intézkedés követett. Ennek keretében a panaszost is, aki egyébként a hotel halljában éppen fogyasztott, kitessekelték az épületből.

A Rendészeti Helyettes tájékoztatása szerint 2012. április 20-án 14 óra 30 perc körüli időben, az M. Hotelnél a panaszossal szemben sem a BRFK Rendészeti Szervek egyik főosztályának szolgálatot teljesítő tagjai nem intézkedtek, sem pedig az egyenruhás egység rendőri intézkedést nem kezdeményeztek, illetve folytattak le.

A Testület rendelkezésére álló felvételek mindösszesen a panaszos képviselőjével szembeni intézkedést tartalmazzák, azon a panaszos egyáltalán nem azonosítható be. Azaz a videofelvétel a panaszos állítását nem is cáfolta, de nem is támasztotta alá.

Mindezek okán a Testületnek nem állt módjában a bizonyítékok szűkös voltára tekintettel feloldani az ellentmondást a panaszos előadása és a rendőrség által nyújtott információk között, aminek okán **nem vált megállapíthatóvá a panaszossal szembeni rendőri intézkedés ténye sem, és ebből kifolyólag pedig a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme sem.**

3) A következő sérelmezett eset időpontjaként a panaszos a 2012. május 1-én 11 óra körüli időt, helyszíneként pedig a Várban az S. palotához vezető utat jelölte meg. A panaszos előadta, hogy képviselőjével az úttest két oldalán lévő járdán – ahol egyébként több kínai is jelen volt zászlóval a kezükben – tartózkodott abból a célból, hogy a kínai delegációval szembeni tiltakozásuk jeleként tibeti zászlót mutassanak a konvoj felé. A panaszos és képviselője a járda jobb és bal oldalán álltak, mindketten kezükben videokamerával. A helyszínre érkezéstől kezdődően több tucat rendőr – civil- és egyenruhás – volt ugyanezen a helyszínen, majd a kínai konvoj elhaladásakor fokozott rendőri jelenlét támadt a panaszos és a képviselő körül, amit igazoltatásuk követett. A panaszos részletezte a vele szembeni intézkedést, miszerint igazolásra való felhívást, a helyszín elhagyására vonatkozó felszólítás követte, a panaszos trikóján lévő tibeti zászlóminta miatt, majd „erőszakkal” akadályozták meg a videofelvétel készítését. A panaszos figyelmét durván hívták fel arra, hogy nincsen lehetősége a videofelvétel készítésére, illetve az intézkedést fogantató rendőr el is takarta a videó lencsáját, lehetetlenné téve a rögzítést. A tibeti zászlót, ahogy a videokamerát is, elvették a panaszostól, mondván, hogy ellenőrzik azt, hogy nem lopott eszköz van nála. Miután a konvoj elvonult, a panaszos visszakapta a zászlót, a kamerát és az igazolványt.

A Rendészeti Helyettes tájékoztatása szerint a 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben nem történt rendőri intézkedés a panaszossal szemben a Várban. Mivel a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés, ezért a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság felé is megkeresés történt, amely állomány – adatai alapján – szintén nem hajtott végre intézkedést. A Rendészeti Helyettes javasolta a BRFK Hivatal vezetőjének a Bűnügyi Főosztály megkeresését. A Testület ismételt rendőrségi megkeresésére a BRFK továbbra sem – így a Bűnügyi Főosztály sem – szolgáltatott a szóban forgó intézkedéssel összefüggésben információt.

A rendőrség tájékoztatásával szemben, ugyanakkor a panaszbeadvánnyal megegyezően a képviselő által megküldött videofelvétel azt igazolja, hogy a panaszossal szemben valóban sor került rendőri intézkedésre. Ezt támasztja alá a rendőrség által megküldött első iratcsomag

között szereplő RK lap, amelyen ugyan nem szerepel az, hogy a panaszossal szemben milyen alapon és milyen intézkedésre került sor, ugyanakkor az tény, hogy őt 2012. május 1-jén 10 óra 15 perckor adatainak rögzítésével igazoltatták a T. Á. sétányon. Megjegyzendő, hogy ez az út vezet a D. térre. A panaszosról kiállított RK lap mellett – azzal egy A4-es lapra másolva – a Testület rendelkezésére áll a képviselő igazoltatásáról készült RK lap, mely szerint vele szemben 2012. május 1-jén 10 órakor intézkedtek.

A Testület tényként fogadta el mindezek – azaz a panasz, a videofelvétel és a RK lap – alapján a panaszbeadványban foglaltakat, azaz a panaszos igazoltatásának megtörténtét. A panaszos képviselője által továbbított, az intézkedésről készült felvételrészlet egyértelműen bizonyítja a panaszos által előadottak azon részét, miszerint az intézkedés okának közlése nélkül a panaszost igazolásra szólította fel egy rendőr. A panaszos többszöri kérdésére a rendőrök kitérő válaszokat (pl.: „azért”, „mert ott intézkedünk magával”, a panaszos azon kérdésére, hogy mit csinált rosszul, olyan válaszok érkeznek mint, „én mondom meg, hogy mit csinálsz”, „semmit, csak igazoltatjuk”) adnak az intézkedés okát illetően, és az sem derült ki egyértelműen, hogy milyen alapon szólították föl arra, hogy az általa viselt felső ruházatot takarja el, arra vegyen rá még egy pulóvert, illetve, hogy a videokamera kikapcsoltatására és a zászlója elvételére miért kerül sor.

Mindezek alapján elfogadva a panaszos előadását, megállapítható, hogy rendőri intézkedés történt a szóban forgó helyen és időben, ugyanakkor annak indokát, célját nem hogy a panaszossal nem közölték az intézkedő rendőrök, de még a Testület számára sem bocsátott rendelkezése érdemi információt a rendőrség.

Itt szükséges emlékeztetni a Testület azon gyakorlatára, ami úgy szól, amennyiben a rendőrség a panasz tartalmának megismerését követően nem cáfolja a panaszos által előadottakat, úgy a Testület a döntését a panaszosi állításra alapozza. A Testület a rendőrség ismételt megkeresése útján kívánt további adatot beszerezni ahhoz, hogy a bizonyítékok között megtapasztalt ellentmondást fel tudja oldani. Ennek ellenére az ellentmondást a rendőrség nem oldotta fel, és noha a Rendészeti Helyettes cáfolta azt, hogy rendőri intézkedést foganatosítottak volna, mégis kétségei merültek fel a Testületnek a panaszosi videofelvétel és a rendőrségi RK lap alapján, amely kétségek feloldására a rendőrség közreműködését teljes körűen nem tapasztalta. **A Testület ezért a rendelkezésre álló adatok alapján a panaszos állítását fogadta el az álláspontja kialakításakor, és arra következtetett, hogy a mindenféle jogalapot és a rendőrség által meg nem nevezett, jelölt indokot nélkülöző rendőri intézkedés sértette a panaszos személyes adatok védelméhez, tisztességes eljáráshoz való jogát és a véleménynyilvánítás szabadságát.**

4) A panaszos utolsó esetként egy, szintén a Várban tapasztalt, két rendőrnő által végrehajtani megkísérelt intézkedést sérelmezett, amelynek körülményeit, illetve azt kísérelte meg tisztázni a Testület, hogy a rendőrnők fellépése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. A panasz szerint a rendőrnők nem azonosították magukat, nem közölték az intézkedés okát, és csak „erőtlenül, szakszerűtlenül” próbálták a panaszostól és egy másik tibeti menekülttől a tibeti zászlót elvenni. A panaszos sérelmezte a szakszerűtlen intézkedést, illetve a rendőrnők öltözetével, valamint – a nem rejtett módon történt – löfegyverviseléssel kapcsolatos kétségeit is megfogalmazta.

A BRFK Bűnügyi Helyettese arról informálta ismételt megkeresés után a Testületet, hogy a panaszossal, a képviselővel és egy további tibeti menekülttel szemben a BRFK Kerületi

Rendőrkapitányság beosztottjai intézkedtek, azaz két rendőr a kínai delegációval kapcsolatos biztosítási feladataikat hajtották végre, amikor azt észlelték, hogy két férfi a „free Tibet” kifejezést kiabálja és nagy méretű tibeti zászlót tart a kezében. A két rendőr megkísérelt intézkedést fogantatosítani, sikertelenül, és végül az általuk hívott erősítés, nevezetesen a BRFK másik kerületi Rendőrkapitányság beosztottja kezdett a két férfival szemben konkrét intézkedést.

A Testületnek elsőként arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy a rendőrök cselekménye értékelhető-e rendőri intézkedésként. Mely kérdésre a Testület egyértelműen igennel felelt, az alábbiak szerint.

Maguk az intézkedő rendőrök – a Testület ismételt megkeresése után készített – jelentésükben arról adtak számot, hogy a tárgyi időben a Várban a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatásának megzavarásának megakadályozása volt a feladatuk, amire tekintettel azt az utasítást kapták, hogy amennyiben ilyen eseményt tapasztalnak, akkor kezdeményezzenek intézkedést és akadályozzák meg a delegáció továbbhaladásának megzavarását. A rendőrök ezért, amikor arra lettek figyelmesek, hogy két személy – kezükben tibeti zászlót tartva – azt kiáltja, „free Tibet”, megkísérelték intézkedés alá vonni őket.

A panaszos képviselője által megküldött felvétel alapján – noha a BRFK Bűnügyi Helyettese álláspontja szerint a konkrét intézkedést a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője kezdte meg – szintén megállapítható, hogy nyilvánvalóan megkezdte a rendőri intézkedést a két rendőr mind a panaszossal, mind a képviselővel és a tibeti menekülttel szemben, akkor, amikor többszöri „Állj” felszólítással meg kívánták akadályozni a három személy továbbhaladását. A rendőri intézkedés tényét támasztja alá a rendőrök által – még ha az határozatlan és eredménytelen is volt – adott utasítások, így a kamera használat abbahagyására való felszólítások, a továbbhaladás megakadályozására, a zászló eltételére és elvételére vonatkozó felhívások és mozdulatok, illetve a hangos véleménynyilvánítás megtiltása. Nyilvánvalóan intézkedésnek kell ugyanis tekinteni azt, amikor a szolgálatban lévő rendőr a rendőri mivoltára hivatkozással megkísérli megakadályozni (jelen esetben még fizikai erővel is) a polgárt valamely magatartás folytatásában, illetve tőle, a birtokában lévő tárgyat megpróbálja elvenni.

Ha a jogszabályi felhatalmazás hiánya, vagy bizonytalansága, illetve a fellépés szakszerűtlensége miatt nem tekintenénk az ilyen rendőri fellépést intézkedésnek, akkor éppen az olyan esetekben válna lehetetlenné a rendőri magatartás alapjogi vizsgálata a Testület által, amikor a rendőr fellépésének szabályszerűségével kapcsolatban a legsúlyosabb kételyek merülhetnek fel.

Mindezek okán figyelemmel arra, hogy a két rendőr mind a panaszossal, mind pedig a panaszos társaival intézkedést kezdeményezett, a Testület vizsgálta a szolgálati fellépés módját, valamint a fegyverviseléssel és a ruházattal kapcsolatos észrevételt.

a) A panaszos kifogásolta, hogy a két rendőr többszöri kérése ellenére sem közölte a rendőri mivoltot, nem azonosította magát és az intézkedésük indokát sem közölte.

A rendőrnők jelentése szerint a két tibeti férfi – közülük az egyik a panaszos – és a panaszos képviselője a felszólításainak nem tett eleget, amit egyébként a panaszbeadvány és az intézkedést rögzítő felvétel is igazol. A rendőrnők azt jelentették, hogy a két férfi velük szemben, „kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszívan” lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandóak megállni sem, így lehetőségük sem volt arra, hogy nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket közöljék. Mivel nem voltak hajlandóak tudomást venni a jelenlétükről, ezért a rendőri mivoltukat a lehető legrövidebben úgy tudatták igazolni, hogy rendőri igazolványukat és jelvényüket felmutatták és a „Rendőrség” szót kimondták.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Ezeknek a rendelkezéseknek a Testület garanciális jelentőséget tulajdonít, hiszen az így kapott tájékoztatás alapján kerül az intézkedés alá vont személy olyan helyzetbe, hogy képes legyen megítélni a rendőri fellépés jogszerűségét, és megfelelően tudjon élni a panaszhoz és a jogorvoslathoz való jogával. Mint látható Szolgálati Szabályzat további kötelezettséget ró a polgári ruhában intézkedő rendőrré, amikor úgy fogalmaz: polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A panaszos képviselője által készített felvétel tanúsága szerint az intézkedést az egyik rendőrnő úgy kezdte meg: „Legyenek szívesek megállni.” A másik rendőr közvetlenül ezután – miközben vélhetően erősítést kérve telefonált – azt mondta a panaszos képviselőjének, hogy „ne kamerázzon”. Mindezek után – szemben a rendőri állítással – nem tapasztalható olyan képsor, amelyen a rendőrök az azonosításukkal, illetve az intézkedés okával összefüggésben bármit is közölnének, és erre még az erősítés megérkezésekor, az intézkedés végén sem került sor. Egy esetben, az egyik rendőr – többszöri kérést követően – annyit tett, hogy a farmnadrágja zsebére tűzött jelvényét hanyagul felbillentette.

Egyértelműen megállapítható, hogy a két civil ruhás rendőrnő sem az intézkedés kezdetén –, amikor még nem láthatták, hogy a panaszos és társai milyen magatartást fognak tanúsítani, illetve, hogy esetlegesen felszólításainak nem fognak eleget tenni – sem később, így az intézkedés végén sem közöltek az azonosításukkal és az intézkedésükkel kapcsolatosan

semmiféle adatot. Holott nyilvánvaló – azon túl, hogy erre jogszabály kötelezte őket –, hogy ha ezt a rendőrök megkísérelik, azaz bármilyen az intézkedés indokával és az azonosíthatóságukkal kapcsolatban adatot a panaszos tudomására hoznak, az pozitívan hatott volna a rendőri intézkedés eredményességére.

A Testület nem fogadta el a rendőrnök érvelését, különösen azért sem, mert határozatlan magatartásuk és szakszerűtlen fellépésük nagyban hozzájárult a rendőri intézkedés eredménytelen és részben befejezetlen voltához. **A Testület ezért megállapította, hogy a rendőri szolgálati fellépés módja és a megtapasztalt szakszerűtlen rendőri eljárás súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljárásához való jogát.**

b) A rendőrnök ruházatát, valamint azon észrevételről illetően, miszerint a szolgálati fegyvert mindenféle rejtés nélkül, jól látható, figyelemkeltő módon viselték, a Testület a következő megállapításokat teszi.

A intézkedő rendőrnök jelentésükben mindössze annyit közöltek, hogy az eligazítás alkalmával a Bűnügyi Osztály vezetője ruházatukat, felszerelésüket ellenőrizte és azt rendben találta.

Ezzel kapcsolatos szükséges utalni arra, hogy mind az Rtv.-ből, a Szolgálati Szabályzatból és az a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasításból (a továbbiakban: 10/2010. ORFK utasítás) az következik, hogy a rendőr szolgálatát egyenruhában vagy polgári ruházatba látja el. A 10/2010. ORFK utasítás kimondja, hogy hivatásos állomány tagjait egyenruhás, vegyes ruhás, polgári ruhás normatípusokba kell besorolni, amely normatípusok ruházati cikkeit a Rendelet 1. melléklete határozza meg. Ugyanezen utasítás 19. és 20. pontja – a polgári ruha viselésének rendjének előírásai között – kimondja: közterületen és hivatali helyiségekben a szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet viselendő, kivéve ha a bűnügyi szakterületen operatív munkát ellátók szolgálati feladata ettől eltérő öltözet viselését teszi szükségessé. Az állományilletékes parancsnok a polgári ruhás állomány részére egyes ruházati elemek viselését korlátozhatja. Mindezek alapján az általános jellegű előírás tehát a szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet viselése. Megjegyzendő, hogy a vizsgált esetben arra vonatkozó adat nem volt a Testület birtokában, hogy az állományilletékes parancsnok az egyes ruházati elemek viselését korlátozta volna, vagy, hogy a rendőrnök szolgálati feladata a fenti követelménytől eltérő öltözet viselését tette szükségessé.

A fegyverviseléssel kapcsolatban a Szolgálati Szabályzat 96. § (1) bekezdése szerint a szolgálati lőfegyver szolgálatban nyíltan is viselhető, szolgálaton kívül csak rejtett módon hordható. A Szolgálati Szabályzat szolgálati fegyver viselésével kapcsolatos rendelkezéseit egészíti ki a szolgálati lőfegyverek, löszerek, robbanóanyagok és pirotechnikai eszközök tárolásának biztonságtechnikai követelményeiről, a fegyverek kezelésének, nyilvántartásának, őrzésének és ellenőrzésének szabályozásáról szóló 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás [a továbbiakban: 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás]. Ennek 44.-45. pontja szerint a rendőr szolgálati lőfegyverét kizárólag szolgálatban viselheti. Ezen utasítás alkalmazása szempontjából a viselés a rendszeresített pisztolytáskában, hordszíjon, mások által is látható hordmód. A vezető (parancsnok) a feladatok jellegétől függően elrendelheti a rejtett, mások által nem látható hordmód alkalmazását. Polgári ruhában teljesített szolgálat esetén, valamint a rendőr által szolgálaton kívül magánál tartott szolgálati lőfegyver hordmódja minden

esetben rejtett. A 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás világosan fogalmaz akkor, amikor a polgári ruhában szolgálatot teljesítő rendőr esetében a szolgálati lőfegyver viselését rejtett módúként írja elő.

A Testület rendelkezésére álló felvétel alapján megállapítható, hogy a polgári ruházatot viselő rendőrök a szolgálati fegyverüket mindenki számára jól láthatóan, kívül hordva, feltűnően viselték. Az tehát nyilvánvaló, hogy a rendőrök fegyverviselése nem felelt meg a 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás előírásának, és egyébként arra a rendőrök ruházata nem is volt alkalmas. Mindezek okán – mivel tehát maga a ruházat nem volt alkalmas a szolgálati fegyver elrejtésére – a Testület megállapította, hogy rendőrök ruházata nem felelt meg a 10/2010. ORFK utasításban elrendelt „szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet” viselésének követelményének.

A Testület a megtapasztalt szakszerűtlenség okán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg.

c) A fenti a) és b) pontban rögzített megállapítások, és a megállapításokhoz vezető érvelésből adódóan a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrök intézkedése mindenféle jogszerű indokot és jogalapot nélkülözött. Mindezen okból pedig jogszerűtlennek tekinthető a két rendőrő mindazon cselekménye – nevezetesen a panaszos zászlaja elvételét célzó kísérlet, és az ahhoz alkalmazott, videofelvételen tapasztalt módszer („zászlón való huzakodás”) –, amelyet intézkedési szándékkal tettek.

A Testület különös nyomatékkal kívánja felhívni a figyelmet arra, hogy mivel a panaszosnál lévő zászló tiltott jelképet nem tartalmazott, és azt a közbiztonságra veszélyes eszköznek sem lehet tekinteni, ezért a rendőrségnek semmilyen jogszabályi felhatalmazása nem volt rá, hogy azt a panaszostól megpróbálja elvenni.

A megtapasztalt jogszerűtlenség okán a Testület indokoltnak látta a tisztességes eljáráshoz való jog és szabad véleménynyilvánítás jogának megsértését megállapítani. Az utóbbi alapjog sérelem megállapításának szükségessége kapcsán indokolt megjegyezni, hogy a panaszos a tibeti zászlót nyilvánvalóan véleménye kinyilvánítása érdekében tartotta magánál.

IV.

A Testület a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűsége kérdésben több pontot érintően alapjogsérelmet látott indokoltnak megállapítani. A Testület így megállapította, hogy a 2012. április 30-ai K. téri rendőri intézkedések jogszerűtlensége okán sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, személyi integritáshoz és a szabad véleménynyilvánításhoz való joga, ugyanakkor az M. Hotelnél történteket illetően nem volt megállapítható, hogy történt-e intézkedés a panaszossal szemben, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme sem vált megállapíthatóvá. A 2012. május 1-jén történt első rendőri intézkedés kapcsán a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőri intézkedés mindenféle jogalapot nélkülözött, ami sértette a panaszos személyes adatok védelméhez és tisztességes eljáráshoz való jogát, továbbá a véleménynyilvánítás szabadságát. Az ugyanezen a napon, és úgyszintén a Várban kezdeményezett intézkedés kapcsán pedig arra a megállapításra jutott, hogy a két rendőrő megsértette a szolgálati fellépésre, a polgári ruházatra és a szolgálati fegyver viselésére vonatkozó szabályokat, akkor amikor nem az előírások szerint kezdeményezett intézkedést a panaszossal

szemben, és ez olyan szakszerűtlen intézkedéshez vezetett, amely sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát; és mindezen túl a Testület jogszerű indok, alap hiányában a rendőrnők egész intézkedéssorozatát alapjogot sértőnek ítélete meg, ami ugyancsak sértette a tisztességes eljárás túl a szabad véleménynyilvánítás jogát.

A megállapított sérelmek súlyossága indokoltta teszik azt, hogy a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – megküldje az országos rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2013. április10.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET